

Hoofdstuk 2

Eenheden van $\mathbb{Z}C_3$

2.1 De groepsalgebra $\mathbb{Q}C_3$

Stel $C_3 = \{1, g, g^2\}$ de cyclische groep van orde 3. Definieer vervolgens $\mathbb{Q}C_3 = \{a + bg + cg^2 : a, b, c \in \mathbb{Q}\}$.

$\mathbb{Q}, \mathbb{Q}C_3, +, \cdot$ is een $\mathbb{Q}$ -algebra.

C_3 is een abelse groep met drie toevoegingsklassen en dus drie irreducibele representaties van graad 1:

$$\begin{aligned}\rho_1 : C_3 &\rightarrow \mathbb{Q} : g \mapsto 1 \\ \rho_2 : C_3 &\rightarrow \mathbb{Q}(\omega) : g \mapsto \omega \\ \rho_3 : C_3 &\rightarrow \mathbb{Q}(\omega) : g \mapsto \omega^2\end{aligned}$$

Hierbij is ω een derdemachtswortel uit 1, dus $\omega^3 = 1$ of $\omega^2 = -\omega - 1$ en $\mathbb{Q}(\omega) = \{a + b\omega \text{ met } a, b \in \mathbb{Q}\}$.

We kunnen die representaties lineair uitbreiden tot $\mathbb{Q}C_3$:

$$\begin{aligned}\rho_1 : \mathbb{Q}C_3 &\rightarrow \mathbb{Q} : a + bg + cg^2 \mapsto a + b + c \\ \rho_2 : \mathbb{Q}C_3 &\rightarrow \mathbb{Q}(\omega) : a + bg + cg^2 \mapsto (a - c) + (b - c)\omega \\ \rho_3 : \mathbb{Q}C_3 &\rightarrow \mathbb{Q}(\omega) : a + bg + cg^2 \mapsto (a - b) + (c - b)\omega\end{aligned}$$

We definiëren tenslotte:

$$\begin{aligned}\rho = (\rho_1, \rho_2) : \mathbb{Q}C_3 &\rightarrow \mathbb{Q} \oplus \mathbb{Q}(\omega) : \\ a + bg + cg^2 &\mapsto (a + b + c, (a - c) + (b - c)\omega)\end{aligned}$$

Als we het element $(a + b + c, (a - c) + (b - c)\omega)$ identificeren met $(a + b + c, a - c, b - c)$ kunnen we met de matrixnotatie werken:

$$\rho(a + bg + cg^2) = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & -1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} a \\ b \\ c \end{pmatrix}$$

Stelling 2.1. $\mathbb{Q}C_3 \cong \mathbb{Q} \oplus \mathbb{Q}(\omega)$ als $\mathbb{Q}$ -algebra

Bewijs. Omdat ρ_1, ρ_2 lineaire uitbreidingen zijn, wordt de optelling en de vermenigvuldiging met rationale getallen behouden. Omdat ρ_1, ρ_2 groepshomomorfismen zijn, wordt ook de vermenigvuldiging behouden. Rest ons nog aan te tonen dat ρ bijectief is.

Veronderstel dat $x = a + bg + cg^2$ en $y = d + eg + fg^2$ en $\rho(x) = \rho(y)$, dan is

$$\begin{cases} a + b + c = d + e + f \\ a - c = d - f \\ b - c = e - f \end{cases}$$

Uit vergelijking 2 en 3 vinden we dat $a = c + d - f$ en $b = c + e - f$. Als we dit invullen in de eerste vergelijking verkrijgen we: $c = f$. En dus is ook $a = d$ en $b = e$. Bijgevolg is $x = y$ en is ρ injectief.

Neem $(x, y + z\omega)$ een willekeurig element uit $\mathbb{Q} \oplus \mathbb{Q}(\omega)$.

Construeer $h = \frac{1}{3}(x + 2y - z) + \frac{1}{3}(x - y + 2z)g + \frac{1}{3}(x - y - z)g^2 \in \mathbb{Q}C_3$, dan is $\rho(h) = (x, y + z\omega)$ en dus is ρ surjectief. $\square$

2.2 De groepsring $\mathbb{Z}C_3$

De groep der gehele van $\mathbb{Q} \oplus \mathbb{Q}(\omega)$ is $\mathbb{Z} \oplus \mathbb{Z}(\omega)$. De ring der gehele van $\mathbb{Q}C_3$ noteren we met H . Het is duidelijk dat, via ρ , geldt dat $H \cong \mathbb{Z} \oplus \mathbb{Z}(\omega)$. Elk element van de $\mathbb{Z}$ -algebra $\mathbb{Z}C_3$ wordt door ρ afgebeeld in $\mathbb{Z} \oplus \mathbb{Z}(\omega)$. Dus $\mathbb{Z}C_3 \subset H$. Er zijn echter ook elementen van H die niet in $\mathbb{Z}C_3$ zitten. Zo is bijvoorbeeld $x = \frac{1}{3}(1 + g + g^2) \in \mathbb{Q}C_3$ en $\rho(x) = (1, 0) \in \mathbb{Z} \oplus \mathbb{Z}(\omega)$. Bijgevolg is $x \in H \setminus \mathbb{Z}C_3$. We vragen ons af welke deel van $\mathbb{Z} \oplus \mathbb{Z}(\omega)$ overeenkomt met $\mathbb{Z}C_3$.

Stelling 2.2. $\mathbb{Z}C_3 \cong \{(a, b + c\omega) \in \mathbb{Z} \oplus \mathbb{Z}(\omega) : a \equiv b + c \pmod{3}\}$

Bewijs. Noteer $\rho(\mathbb{Z}C_3) = A$. Dan geldt:

$$\begin{aligned}
(x, y + z\omega) \in A &\iff \exists a + bg + cg^2 \in \mathbb{Z}C_3 : \rho(a + bg + cg^2) = (x, y + z\omega) \\
&\iff \exists a, b, c \in \mathbb{Z} : \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & -1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} a \\ b \\ c \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} \\
&\iff \exists a, b, c \in \mathbb{Z} : \begin{pmatrix} a \\ b \\ c \end{pmatrix} = \frac{1}{3} \begin{pmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 1 & -1 & 2 \\ 1 & -1 & -1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} \\
&\iff \begin{cases} x + 2y - z \equiv 0 \pmod{3} \\ x - y + 2z \equiv 0 \pmod{3} \\ x - y - z \equiv 0 \pmod{3} \end{cases} \\
&\iff x - y - z \equiv 0 \pmod{3} \\
&\iff x \equiv y + z \pmod{3}
\end{aligned}$$

□

2.3 Eenheden in $\mathbb{Z}C_3$

Stelling 2.3. *Alle eenheden van $\mathbb{Z}C_3$ zijn triviaal of $U(\mathbb{Z}C_3) = \pm C_3$*

Bewijs. Omdat $\mathbb{Z}C_3$ isomorf is met een deel van $\mathbb{Z} \oplus \mathbb{Z}(\omega)$, bepalen we eerst de eenheden in $\mathbb{Z} \oplus \mathbb{Z}(\omega)$. Nu geldt dat $U(\mathbb{Z} \oplus \mathbb{Z}(\omega)) = U(\mathbb{Z}) \oplus U(\mathbb{Z}(\omega))$.

Dus is $U(\mathbb{Z} \oplus \mathbb{Z}(\omega)) = \{(\pm 1, \pm 1), (\pm 1, \pm\omega), (\pm 1, \pm\omega^2)\}$. Onderzoeken we nu welke van deze eenheden in A zitten.

Dit zijn: $\{(1, 1), (1, \omega), (1, -1 - \omega), (-1, -1), (-1, -\omega), (-1, 1 + \omega)\}$. De overeenkomstige elementen in $\mathbb{Z}C_3$ zijn dan de eenheden in $\mathbb{Z}C_3$. Dit zijn de elementen $\pm 1, \pm g, \pm g^2$. □

Er zijn dus 6 elementen van $U(\mathbb{Z} \oplus \mathbb{Z}(\omega))$ die niet overeenkomen met eenheden in $U(\mathbb{Z}C_3)$. Dit zijn dan elementen van $U(H) \setminus \mathbb{Z}C_3$. Zo komt met $(1, -1)$ het element $-\frac{1}{3} + \frac{2}{3}g + \frac{2}{3}g^2$ overeen.